Katedra trestního práva

Posudek oponenta
na rigorózní práci Mgr. Reginy Skokanové
„Zvláštní způsoby dokazování v trestním právu procesním
a komparace s anglosaským právním systémem“

Předložená práce obsahuje 115 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, pěti základních kapitol a závěru. Vnější úprava práce je pěkná. Rušivě působí jen používání zkratek (OČTŘ, HL, TČ aj.). Okruh použité literatury je mimořádně obsáhlý a bezesporu přiměřený zvolenému tématu práce. Zastoupena je i řada prací zahraničních autorů. Po formální stránce předložená práce splňuje veškeré požadavky kladné na práci rigorózní.

Autorka si za téma své práce zvolila problematiku rozhodně netradiční, avšak současně velmi náročnou, místy spornou a bezesporu aktuální. Náročnost je dána jednak tím, že odborná literatura nevěnuje těmto otázkám vždy odpovídající pozornost, dále tím, že úprava provádění těchto důkazů nezřídka stojí mimo positivní právní regulaci, a konečně tím, že vývoj technických prostředků staví před právní regulaci stále nové otázky. Zpracování tématu je tedy rozhodně aktuální a přínosné. Autorkou použité metody odborné a vědecké práce odpovídají tématu práce a vytyčenému cíli.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka mimo jiné charakterizuje zaměření a cíl své práce, se nejprve orientačně zabývá vývojem trestního procesu na našem území a stadii trestního řízení v současné právní úpravě.

Jádrem práce jsou třetí a čtvrtá kapitola práce, věnované právě zvláštním způsobům dokazování. Kladně třeba hodnotit, že autorka se neomezila na konstatování, že důkazním prostředkem mohou být i prostředky výslovně nevytčené v trestním řádu, ale snaží se definovat požadavky, které na takové „další“ způsoby dokazování (poznání) třeba klást. Za zdařilou lze považovat rovněž práci autorky s odbornou kriminalistickou literaturou, a to i starší československou odbornou literaturou, při analýze zvláštních způsobů dokazování. Je tomu tak nejen proto, že stěží lze nalézt ostrou hranici mezi kriminalistickou vědou a trestněprocesní naukou, ale zejména proto, že tyto způsoby dokazování nebyly (a některé stále nejsou) trestním řádem upravovány. Dobře působí i demonstrování teoretických poznatků na konkrétních případech z praxe orgánů přípravného řízení, jakkoliv jde většinou o příklady získané z odborné literatury. V partii týkající se analýzy DNA autorka správně zaregistrovala diskusi týkající se existence databáze vzorků biologického materiálu. V pasáži o srovnávání pachových stop je důvodně poukazováno na některé

teoretické i praktické problémy při hodnocení takto získaného poznatku. Rozhodně větší pozornost však mohla být věnována složité a sporné problematice odposlechů telekomunikačního provozu. Problém příslušnosti zákonného soudce k úkonům v přípravném řízení má zajisté širší dosah, než pouze v případech povolování odposlechů.

Pátá a šestá kapitola práce se dle svého názvu zabývají zvláštními způsoby dokazování v anglosaském typu právní kultury a komparací s kontinentální úpravou, nicméně jejich náplň, jakkoliv zajímavá, je mnohem obecnější (právní systémy, prameny práva, trestní proces).

Obsahem závěru práce je srovnání britské a české praxe při provádění rekognice a odposlechů, což by čtenář spíše očekával v kapitole předcházející.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako zdařilou. Autorka prokázala, že se do náležité hloubky seznámila se zkoumanou problematikou, a to nejen pokud jde o právní úpravu a její odraz v judikatuře, ale zejména v dosavadním literárním zpracování. Kladnem práce je snaha po pečlivém zpracování vybraných problémů a dobrá práce s literárními prameny a s judikaturou. Vytknout snad lze místy určitou nevyváženost při rozboru dílčích institutů.

Předložená práce po formální i po obsahové stránce splňuje požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu. Autorka prokázala schopnost samostatné tvůrčí odborné práce.

Při obhajobě své práce by autorka mohla vyjádřit svůj názor na otázku, v čem je shledávána problematičnost důkazu srovnání pachových stop za použití psa.

V Praze dne 12.8.2016

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent